

Szeminárium a növényi eredetű élelmiszerek mikrobiológiai veszélyeiről

A Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatalban (MÉBIH) 2009. szeptember 2-án került megrendezésre a MÉBIH Mikrobiológiai Biztonság szakbizottságának és a FAO/WHO Codex Alimentarius Élelmiszerhigiéniai (CCFH) Nemzeti Bizottságának kibővített, együttes ülése a friss zöldségek és gyümölcsök mikrobiológiai szennyeződésének, valamint az élelmiszerek által terjesztett vírusok témájában. Az ülés fő célja két kapcsolódó Codex útmutatóról nemzeti, az Európai Unióban, majd a Codex ülésen képviselhető álláspont kialakítása volt.

A szemináriumi összefoglaló [honlapunkon](#) olvasható.

Lakossági tájékoztató

Kérdések és válaszok a nanotechnológia élelmiszer-biztonsági megítéléséről

A „nano” előtag a görög eredetű „törpe” szóból származik. Egy nanométer olyan parányi hossz, amiből egy milliárd tesz ki egy métert. Az influenzavírus körülbelül 80 nm méretű. Ez a kis méret emberi szemmel, sőt még fénymikroszkóppal is láthatatlan. A nanotechnológia ebben a nagyságrendben hoz létre, vagy használ fel ún. nanorészecskéket, kihasználva ezek előnyös tulajdonságait. Egyre nagyobb teret hódítva ma már szinte nincs is olyan iparág, ahol ne találkozhatnánk e fogalommal. A XXI. század forradalmi technológiájaként is emlegetett eljárás alakulását a Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal is figyelemmel kíséri, különös tekintettel az élelmiszeripar területén történő alkalmazási lehetőségeire, valamint élelmiszer-biztonsági vonatkozásaira. Kérjük, hogy fogyasztóknak is íródott tájékoztató anyagunkat jutassa el érdeklődő családtagjai, barátai, ismerősei, munkatársai részére is! A [kiadvány](#) honlapunkon elérhető.

Rövid hírek az EU-ból

Fogyasztói figyelmeztetés agyagalapú termékek kapcsán

Az [angol élelmiszer-biztonsági hatóság](#) arra hívta fel a fogyasztók figyelmét, hogy bizonyos márkájú, agyagösszetevőt tartalmazó termékekből ne igyanak, mert ezekben laboratóriumi vizsgálatok során magas, nem biztonságos arzén és ólom szinteket mértek. Az arzénkitettség megnövelheti a tüdő-, bőr- és hólyagrák kockázatát, míg az ólomexpozíció várandós nőknél, csecsemőknél és gyerekeknél agyi rendellenességhez vezethet. A kifogásolt termékeket az FSA honlapján közzétette.

Bio kontra hagyományos

A brit [élelmiszer-biztonsági hatóság](#) (FSA) 2009. júliusában megjelent tanulmánya szerint a bioélelmiszerek nem egészségesebbek a hagyományos módon előállított termékeknél, legalábbis tápanyag-összetételük, valamint az egészségre gyakorolt jótékony hatásuk alapján.

Német egészségügy a „forgalmi lámpa” jelölési rendszerért

A német egészségbiztosítás nyílt levélben fordult az Európai Bizottsághoz és a német parlamenthez, hogy szélesebb körben alkalmazzák az Európai Unióban a jelzőlámpás jelölési módszert az élelmiszerek csomagolásán. Az egészségbiztosítási pénztár szerint az elhízás és más betegségek miatti étrendi követelmények következtében felmerülő egészségügyi költségek a rendszer alkalmazásával nagymértékben csökkenthetők lennének. A jelzőlámpák a fogyasztóknak egy pillantásra áttekintést nyújtanak a termék só-, zsír- és cukortartalmáról. A német vélemény az, hogy ezzel megelőzhető az étrenddel kapcsolatban fellépő betegségek, mivel a fogyasztókat a jelölés már ebben a formában tájékoztatja. Reményeik szerint e jelölési rendszert a parlament ősszel elfogadja. A német Frosta cég már alkalmazza e jelölési rendszert, azonban a német élelmiszeripar a „piros figyelmeztető lámpa” alkalmazását nagyon ellenzi, olvasható az EU FOOD LAW 2009. augusztus 28-ai számában.

Számítógéphiha miatt rossz jelölés került hússzállítmányokra

A belga élelmiszer-biztonsági szerv (AFSCA) tájékoztatta a fogyasztókat, hogy számítógéphiha miatt történhetett, hogy sertéshús szállítmányokra megtevesztő jelölése került. A jelölés szerint Kanadában fiasztatott, Ausztráliában nevelt és Belgiumban levágott sertéshúst fogyasztottak a vásárlók. Egy áruházlánc egyetlen üzletében meghibásodott a számítógép, és ennek következtében fordulhatott elő ez a kissé elképzelhetetlen történet, amit az interneten is nyilvánosságra hoztak. A valóságban a sertések Belgiumban jöttek világra, és ott is kerültek a vágóhídra, írja az EU FOOD LAW 2009. augusztus 28-ai száma.

DG SANCO heti hírei

Az Európai Bizottság legfrissebb hírei a DG SANCO [honlapján](#) elérhetők.

A 2009. évi RASFF események [heti](#) bontásban magyarul honlapunkon megtalálható. Az elmúlt időszak néhány kiemelt RASFF értesítése röviden összefoglalva:

Csehország jelezte, hogy hatósági piacellenőrzés során Lettországból származó olajos, füstölt sprottniban a megengedett 5 ppb helyett 8,51 ppb benzo(a)pirént mértek.

Spanyolországi hatósági ellenőrzés során német étrend-kiegészítőben nem jelölt tejösszetevőt mutatott ki.

Olaszország jelezte, hogy Dániából származó, füstölt kormos nyársorrú halban (kék marlin) magas higany szintet mértek.

Franciaország jelezte, hogy Írországból származó fagyasztott darált húspanban *E. coli* O157:H7 kimutatása történt.

Az Egyesült Királyság magas higany- és ólomtartalom miatt több agyagösszetevőt (bentonit), valamint italt kifogásolt. A termékek interneten is hozzáférhetők. Az FSA [honlapján](#) közleményben hívta fel erre a fogyasztók figyelmét.

Francia sajtban *Listeria monocytogenes* került kimutatásra. A termék visszahívása megtörtént.

Az olasz kapcsolattartó tájékoztatást küldött penészes, perui chili paprikáról.

A német kapcsolattartó tájékoztatást küldött szójabab takarmány engedélyezetlen, genetikailag módosított kukorica tartalmáról. A takarmány nyersanyaga az Egyesült Államokból érkezett. A termék Dániában került forgalomba.

A német kapcsolattartó jelezte, hogy hivatalos piacellenőrzés során Törökországból származó mogyoróban határérték feletti mennyiségben mutattak ki aflatoxint (aflatoxin B1: 9,1 ppb, összes aflatoxin: 25 ppb).

Belgium jelezte, hogy francia gyártótól származó levesben, nyomokban tojást (allergént) mutattak ki vállalati önellenőrzés keretében. A belga vállalat már felvette a kapcsolatot ügyfeivel, és a termékek jelölésén kiegészítő információt tüntetnek majd fel.

Jogszabályok

Helyesbítés a lisztérzékenységben szenvedőknek szánt élelmiszerek összetételéről és címkézéséről

Az Európai Unió hivatalos lapjában 2009. július 1-jén [helyesbítés](#) jelent meg, "Helyesbítés a lisztérzékenységben szenvedőknek szánt élelmiszerek összetételéről és címkézéséről szóló, 2009. január 20-i 41/2009/EK bizottsági rendelethez" címmel. Ennek értelmében a lisztérzékenység kifejezés helyébe mindenütt a gluténérzékenység kifejezés lép.

Rövid hírek az Európai Unión kívül

Ételallergia az iskolában

Kanadában is elkezdődött az iskola. Az ottani élelmiszer-biztonsági intézet felhívja a szülők figyelmét az ételallergia veszélyére. Az iskola-ebéd készítéséhez felhasznált összetevők közül néhány, allergén élelmiszer felhasználását korlátozzák. A szülőknek azt ajánlják, kövessék ezt a példát a gyermeknek csomagolt ebéd összeállításakor. A [Health Canada](#) oldalán számos írás olvasható a témában, többek között lakossági anyagok is a földimogyoró, tojás, tej, mogyorófélék, búza, szója, szezám, tenger

gyümölcssei és szulfitek allergén hatásáról. A szervezet rövid ebédcsomagolási útmutatójában javasolja a szülőknek a gyermek allergiája esetén az iskolával való együttműködést, illetve a vásárlásnál a címkék tanulmányozását.

Kifogásolt zsírégető készítmény az USA-ban

Az [FDA vizsgálatot](#) kezdeményezett az Orlistat márkanévvel ellátott zsírégető készítménnyel kapcsolatban, annak feltételezhető májkárosító hatása miatt. 1999 és 2008 között az FDA 32 jelentést kapott májkárosodást szenvedett betegekről, akik Orlistatot fogyasztottak.

Nemzetközi online médiafigyelés

Ítélet ételmérgezés okozásáért

[Giardia lamblia](#) fertőzés okozása miatt ítétek el két étteremvezetőt az Egyesült Királyságban. A 64 igazolt és 275 feltételezett megbetegedés még 2007-ben történt.

Koleragyanús esetek Zimbabwében

Zimbabwében riadalmat okozott néhány koleragyanús eset, melyeket helyi sörözőkben történő fogyasztással hoztak összefüggésbe. A WHO nem erősítette meg a megbetegedéseket, számol be az [IRIN](#) portálon megjelent cikk.

Feltételezett ólom-mérgezők Kínában

Több, mint 850 gyermeket kezelnek kórházban Kínában, [feltételezett ólom-mérgezés](#) miatt. A szennyezés forrása egy üzem. Szakemberek szerint a gyár körüli teljes környezet elszennyeződhetett már. A környék lakóinak kitelepítése is felmerült. Az eset nem egyedülálló Kínában.

Idén augusztusban egy másik üzem is bezártak, miután több mint 1300 gyermek vérében mértek megemelkedett mennyiségben ólmot.

Kína fontolgatja a GM rizs bevezetését

Hamarosan piacra kerülhet Kínában a támogatói szerint sokkal ízletesebb és kártevőknek jobban ellenálló GM rizs. A szakértők GM rizzsel kapcsolatos véleménye tavaly változott meg, ugyanis eddig nem volt engedélyezve a génmódosított rizs termesztése. A helyettes agrárminiszter elmondta, hogy országa erősen fontolgatja a transzgenikus rizs piacra vezetését. A kínai Államtanács tavaly júliusban jóváhagyott egy, a génmódosított élelmiszerekre vonatkozó kutatási és fejlesztési nagyprojektet. A tanács 20 milliárd Jüannal (közel 550 milliárd Ft) járult hozzá a transzgenikus kutatásokhoz. Kínai tisztviselők szerint 2020-ra Kína lehet a vezető a biotechnológiai iparban (GM-élelmiszerek, klónozás). A kínai népesség 2020-ra eléri az 1,6 milliárd főt, ezáltal a jelenlegi 500 millió tonnás termés helyett már 630 millió tonna lenne az éves szükséglet. A rizstermés növelésének legjobb alternatíváját pedig a génmódosított fajták termesztésében látják.

A GM rizs bevezetésének számos ellenzője akad Kínában, akik főként arra hivatkoznak, hogy a transzgenikus növények termesztésének hosszú távú egészségügyi és környezeti hatásai jelenleg még nem ismertek. A hír a [China Daily](#) honlapján olvasható.

Egészségre ártalmas takarmánnyal etetett kínai sertések

A [China Daily](#) szerint sok kínai állattenyésztő az adalékanyagokra vonatkozó jogszabályokat megkerülve, az emberek egészségét veszélyeztetve takarmányozza állatait. Az egyik leggyakrabban alkalmazott adalékanyag a Clenbuterol. Ebben az évben már több mint 8500 visszaélés történt Kínában. A témában [honlapunkon](#) is olvashat.

Programajánló

Biztonságos Élelmiszerlánc konferencia

(2009. október 01., Debrecen)

Zoonózis Konferencia

(2009. október 14-16., Tiszafüred)

Zoonózis Konferencia Szlovákiában

(2009. október 27-29., Pozsony)

Ajánljuk figyelmébe

My Food Guide

Élelmiszerbiztonság gyerekeknek

EFSA-pályázat (adalékanyagok)

(2009. október 12.)

50 év állategészségügy az EU-ban

Kiadja
Magyar Élelmiszer-biztonsági Hivatal
Felelős szerkesztő
Dr. Szeitzné Dr. Szabó Mária főigazgató
Szerkesztő
Cseh Júlia
Elérhetőségeink
H-1097 Budapest, Gyáli út 2-6.
Tel: (+36) 1 368 8815
Fax: (+36) 1 387 9400
E-mail: hirlevel@mebih.gov.hu
www.mebih.hu